

змінами в залежності від наявності резервів зрошувальної води на 1 га основного (загального) зрошення треба 1,2 га додаткового.

Числові значення параметрів використання водних та земельних ресурсів для степової зони України треба коректувати кожні п'ять-десять років, їх також можна спрогнозувати на більш подальшу перспективу.

УДК 332.33:631.67

ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ – "СУПУТНИКІВ" В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

В.В. МИРОНОВ – аспірант, Херсонський ДАУ

Розширення додаткового зрошення на півдні України дозволяє одержувати найбільш гарантоване виробництво сільськогосподарської продукції.

В Автономній Республіці Крим під землі – "супутники" відводять значні площі і водопостачання.

Землі – "супутники" використовують не всі райони Республіки Крим, а тільки шість районів: Червоноперекопський, Джанкойський, Кіровський, Червоногвардійський, Сакський і Радянський. Це зв'язано з великою вартістю води, з віддаленістю господарств і районів від Північно-Кримського каналу та кількістю зрошуваних земель.

З усіх районів, які використовують землі – "супутники" особливо виділяється Червоногвардійський район. Тут найбільша фізична площа – від 6670 га (1994 р) до 2838 га (1997 р). Також найбільш ефективно використовують воду для поливу земель – "супутників" Червоноперекопський та Радянський райони.

Під час використання земель – "супутників" в господарствах Автономної Республіки Крим на них вирощували та вирощують усі культури, котрі вирощуються на богарі. Використання земель – "супутників" вигідніше та ефективніше, ніж богарні площі, тому що на цих землях урожайність сільськогосподарських культур підвищується в 1,8-2 рази.

Забезпечення валових зборів зерна, укріплення кормової бази в господарствах зони Північно-Кримського каналу дозволяє стабілізувати галузі тваринництва і у перспективі забезпечити збільшення виробництва молока та м'яса, продукції птахівництва.

За цими показниками в Республіці Крим виділяються декілька господарств: агрофірма "Дружба народів", КСП "Росія" Червоног-

вардійського району та КСП "Герої Сиваша" Червоноперекопського району.

Агрофірма "Дружба народів" Червоногвардійського району Республіки Крим – це крупне багатогалузеве підприємство, яке спеціалізується на виробництві зерна, молока, м'яса, з розвинутим садівництвом, виноградарством, овочівництвом та промисловою переробкою сільськогосподарської продукції. На полях господарства працює 120 дощувальних машин, 30 пересувних та стаціонарних насосних станцій. Сороч мільйонів кубометрів дніпровської води кожний рік подається по меліоративній мережі, протяжність якої більш ніж 150 км. В єдину мережу зарегульовані канали (РК-5, РК-7, 2РК-7), трубопроводи та облицьовані ставки-накоплювачі, ємність яких складає 800 тис.м³. Машинний парк представлений широкою захватною дощувальною технікою "Кубань".

З 1969 року в господарстві використовують землі – "супутники". Кожний рік фізична площа, гектарополиви, водопостачання змінюються. Це пов'язано з кількістю води, яка поступає в господарство Північно-Кримського каналу (табл.1).

Таблиця 1 – Полив прилеглих до систем земель – "супутників" в агрофірмі "Дружба народів"

Роки	Фізична площа, га	Гектарополиви, га	Волопостачання
1993	2997	13608	11,0
1994	2188	9422	6,5
1995	1580	5496	4,2
1996	2953	6736	4,5
1997	2348	5298	2,9

За останні п'ять років фізична площа земель-"супутників" змінювалась мало, але в той самий час гектарополиви та водопостачання значно змінилися, тобто кількість поданої води зменшилось у чотири рази.

На землях-"супутниках" вирощують такі культури: озиму пшеницю, озимий ячмінь, сою, насіння цукрового буряка, багаторічні трави минулих років, кукурудзу на зелений корм, однорічні трави на зелений корм, кукурудзи на зерно, овочі, цукровий буряк (Табл.2).

Використання земель-"супутників" дозволяє добитись підвищення урожайності сільськогосподарських культур на 50-70 відсотків. Так урожайність озимої пшениці в 1997 році складає 35 ц/га, озимого ячменю – 38 ц/га, сої – 20 ц/га, кукурудзи на з/к – 240 ц/га; в 1996 році урожайність кукурудзи на зерно досягла 81,8 ц/га, ово-

чей – 049 ц/га, що значно вище показників урожайності богарних земель.

Оптимальне співвідношення зрошувальних і богарних земель, їх ефективне використання в агрофермі "Дружба народів" навіть в цих кризових умовах економіки країни дозволяє мати високі виробничі показники, що сприяє рішенню найважливіших соціально-економічних проблем.

Таблиця 2 – Використання земель-"супутників" в агрофермі "Дружба народів"

Культура	Роки					
	1996			1997		
	пло- ща, га	уро- жай- ність, ц/га	валов. збір, ц	пло- ща, га	уро- жай- ність, ц/га	валов. збір, ц
Озима пшениця	298	48,5	14453	640	35,0	22400
Озимий ячмінь	-	-	-	229	38,0	8702
Соя	-	-	-	43	20,0	860
Насіння цукрового буряка	-	-	-	20	6,0	120
Багаторічні трави минулих років	-	-	-	154	280	43120
Кукурудза на зелений корм	-	-	-	900	240	216000
Однорічні трави, зелений корм		-	-	382	150	57300
Кукурудза на зерно	63	81,8	5156	-	-	-
Овочі	17	649	11029	-	-	-
Цукрові буряки	15	201	3015	-	-	-

УДК 63:656.025.4

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПРИ ОБМЕЖЕНІЙ ПРОПУСКНІЙ МОЖЛИВОСТІ МЕРЕЖІ ДОРІГ

Р. Н. ЗАХАРЧЕНКО – асистент, Херсонський ДАУ

Збереження сільськогосподарської продукції залежить від численних факторів об'єктивного і суб'єктивного виду. Таких як: своєчасне збирання, вивіз до пунктів переробки і збереження, умови